

Lastnosti lesa

Fizikalne lastnosti

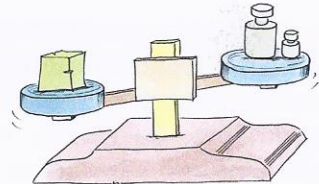
Vlaga

- rastoči les 40-60 %,
  - na zraku sušen les 15 %
- Delovanje lesa (krčenje, krivljenje):
- močno delujoč les (lipa, gaber, češnja, bukev)
  - v sušilnici sušen les 8-12 %

Teža lesa je lastnost, ki se kaže s pritiskanjem na podlago in odporom pri dvigu.

- zelo lahek les (beli topol, jabolana, beli bor)
- lahek les (lipa, jelka, smreka, topol)
- srednje težak les (črni bor, javor, kostanj, macesen, breza)
- težak les (akacija, jesen, hrast, bukev, oreh, brest)
- zelo težak les (ebenovina, palisander, kokos, mahagoni, tisa)

Trajnost lesa je značilnost lesa glede na to, koliko časa lahko obstaja ali je uporaben.

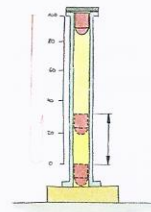
- zelo trajen (nad 12 let): hrast, macesen, bor, brest
- trajen (8-12 let): smreka, jelka, jesen
- malo trajen les (4-7 let): bukev, javor, gaber, breza, lipa, topol

Mehanske lastnosti

Trdota je lastnost trdne snovi, ki se meri glede na globino vgreza drugega trdega telesa.

- zelo trd les (ebenovina, palisander)
- trd les (češnja, hruška, hrast, bukev)
- srednje trd les (oreh, kostanj, brest)
- mehak les (breza, jelša, črni bor, macesen)
- zelo mehak les (jelka, lipa, smreka, topol)

Trdnost je lastnost lesa glede na največjo obremenitev, ki jo prenese. Trdnost lesa je odvisna od posebnosti njegove zgradbe, od vrste lesa in od pogojev rasti.

- V vzdolžni smeri ima les razmeroma veliko vlečno, tlačno in upogibno trdnost.
- V prečni smeri pa les ni trden in se rad cepi.

Prožnost je lastnost lesa, da se telo po obremenitvi na upogib povrne v prvotno obliko.

- zelo prožen (tik, akacija)
- prožen (smreka, jesen, lipa, oreh)
- srednje prožen (hrast, bukev, javor)
- malo prožen (bor, topol)

Žilavost je lastnost, pri kateri opazimo, da se les težko lomi in drobi. Nasprotno pa se zelo rad upogiba in zvija.

- krhek les (bor, bukev)
- žilav les (topol, breza, jesen, vrba)

Estetske lastnosti

Barva je lastnost predmeta; očesu jo posreduje svetloba, ki jo telo seva, odbija ali prepušča.

- bela – rumenobela (jelka, smreka, breza, lipa)
- rumena (češmin)
- rjava (hrast, oreh, brest)
- rumeno-rjava (topol, akacija)
- rdeča (sandalovina)
- rdeče-rjava (macesen, mahagoni, tisa, jablana, češnja)
- črno-rjava (palisander, tik)
- črna (ebenovina)

Vonj je lastnost lesa, ki se zaznava z vohom. Pri žaganju lipovega lesa vonjamo cvetočo lipo.

Tekstura je zunanji videz mehansko obdelanega lesa, zlasti potek letnic.

